

net. Det er netop Meningen, at Interessenterne i denne Kreditforening ved at betale en Slags Risikopræmie skulle fordele Risikoen over hele Antallet af Interessenter i denne Forening, og naar det finder Sted, naar der betales den fornødne højere Risikopræmie og der staves en større Reserverfond, vil det kunne indrettes saaledes, at Risikoen virkelig ikke bliver stor, og navnlig saaledes, at de Klasseobligationer, denne Kreditforening kommer til at udstede, blive lige saa godt funderede som de, der udstedes f. Eks. af Kreditforeninger for Landejendomme. — Det er ikke rigtig, hvad det ærede Medlem siger, at der er den Forskel paa denne Kreditforening og andre Kreditforeninger, at her skulde det nærmest være en Personalkredit, der var Tale om, i andre Tilfælde skulde det være en Realkredit. En saadan absolut Distinktion kan ikke drages. Det ærede Medlem vil sikkert erkende, at selv ved Landejendomme — og Landvæsenet er jo nu til Dags i høj Grad udviklet til industriel Virksomhed — kommer sandelig den enkelte Gjerds Dygtighed og Individualitet i høj Grad i Betragtning, saaledes at en Ejendom kan blive fuldstændig spoleret i kort Tid, naar den kommer i en udygtig og skodesløs Gjerds Hænder, medens den ellers kan drives med Fordel. Det gælder naturligvis i noget højere Grad ved industrielle Ejendomme, dette, at det kommer meget an paa Fabrikherrens Dygtighed, og derfor skal der ogsaa betales større Risikopræmie. Men det tror jeg ikke, man skal kunne miskende, at den danske Industri i det hele taget, naar den faar en saadan Institution som denne, virkelig, naar de sætte Ryk mod Ryk, har en saadan Berettigelse til at eksistere og vel ogsaa har en saadan Livskraft, at den derigennem vil kunne forvinde de Tab, som komme paa enkelte Steder, uden at Industrien derved i det hele roffes. Der kan komme Kriser i Industrien, som der ogsaa kan komme i Landvæsenet, men jeg tror ikke, at man har set endnu Kriser, der have været saa ruinerende for Industrien, som de Kriser, vi have haft i Landvæsenet her f. Eks. i Thyerne. — Derfor finder jeg, at det er en overmaade sund Tanke, at der indrettes en særlig Kreditforening netop for industrielle Ejendomme. Det er jo et Faktum, at Fabrikanterne meget vanskeligt kunne faa rime-

lige og tilstrækkelige Laan i de nu bestaaende Kreditforeninger, fordi hele deres Indretning og Maskineri slet ikke er beregnet paa Ejendomme som disse.

Jeg finder den Forandring, som den ærede Minister har indført i Lovforslaget i § 1 b, overmaade heldig. Der tages her ved et tilbørligt Hensyn til de saaledes særlige Maskiner og Inventargenstande, og der sættes en Grænse. Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (B. G. C. Jensen) var ikke fornøjet med den Form, hvori det foreslaa, og han fremhævede Eksempler, som viste, at der kunde være en vis Ubillighed og Ulighed i Forholdene. Det vil man naturligvis altid kunne paavise, hvor der skal trækkes en vis Grænse. Naar Ministeren har ment, at det halve af Ejendommens øvrige Værdi var en passende Grænse, kan der maasse paavises Tilfælde, hvor der kunde laanes noget mere, men hvor man ikke vil kunne gøre det, fordi det falder paa den forkerte Side af Grænsen. — Men der er jo ogsaa en anden Betragtning, som gør, at denne Ulighed, som det ærede Medlem fremhævede, ikke er saa paafaldende, men ganske naturlig ved det, her er Tale om. Sagen er nemlig den, at naar Værdien af en Fabrik for den overvejende eller for en meget betydelig Del bestaar af saadanne særlige Maskiner, som kun kunne benyttes i denne bestemte industrielle Virksomhed, er det netop et Bevis paa, at denne Fabrik ikke har denne almindelige kurante Værdi, som er nødvendig, for at den kan indtræde som Medlem af en saadan Forening. Naar Værdien af de særlige Maskiner og Inventardele ikke overstiger Halvdelen af, hvad Grund og Bygninger, Kraftmaskiner og almindelige Maskiner ere værd, vil formodentlig ogsaa en saadan Fabrik, naar det gaar galt med den bestemte Industri, den er anlagt paa, lettere og med ringere Bekostning kunne omdannes til en anden Virksomhed. Naar man derimod har en Fabrik, hvor Værdien af Bygninger, Kraftmaskiner og Grund er forholdsvist forsvindende i Sammenligning med Værdien af de særlige Maskiner, som kun kunne benyttes i denne særlige Virksomhed, og det saa gaar galt for denne Fabrik paa Grund af Konjunkturerne, daarlige Drift, eller hvad det nu kan være, vil det udtræve langt større Bekostning at indrette de nye